

Rasspecifika Avelsstrategier

för

Sarplaninac

Allmänt

Namn: Sarplaninac

Grupp: 2, sektion 2,2 FCI 41

Hemland: fd. Jugoslavien

Användning: Herdehund

Rasklubb: Saknas, ingår i Klubben för Gårds och Boskapsvaktare

Specialklubb: Svenska Bergs- och Herdehundsklubben

Rasens Historia:

Hemlandet är fd, Jugoslavien.

Sarplaninac är en herdehund som har använts som fårvaktare mot björn, varg och mänskliga rövare i Sarplaninacbergen i det nuvarande Makedonien, f.d. Jugoslavien.

Rasens ursprung är oklart men det troliga är att den kom till Europa från Asien under de stora förhistoriska folkvandringarna.

Rasen godkändes internationellt 1939 under namnet illirksi ovzcar (på svenska illyrisk herdehund) men ändrades till Sarplaninac 1957.

Användningsområde:

Rasen är en vakt- och herdehund som ursprungligen användes för att vakta får.

Det är *ingen* idealisk förstagångshund på grund av sina egenskaper och lämpar sig inte som enbart sällskapshund

Helhetsintryck:

Sarplaninac skall vara en robust, välproportionerlig hund med kraftig benstomme.

Den skall vara betydligt över medelstorlek och ha en tät, lång och ganska grov päls som understryker det kompakta intrycket.

Rasen skall ha en kraftfull kroppsbyggnad.

Viktiga måttförhållanden:

Kroppslängden skall obetydligt överstiga mankhöjden.

Förhållandena skall vara ungefär 8:10 för hanhundar och 10:12 för tikar.

Uppförande och karaktär:

Sarplaninac skall ha ett jämnt humör och bra temperament.

Den skall vara pålitlig och ha goda vaktegenskaper, men får inte vara aggressiv.

Den skall också vara lojal och tillgiven mot sin ägare.

Sarplaninac i Sverige:

Rasen importerades till Sverige första gången 1995.

Populationsbeskrivning:

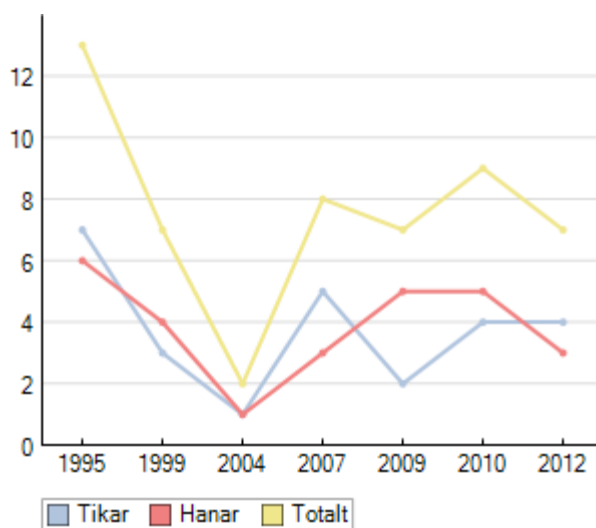
I Sverige finns idag c:a 20 hundar utifrån nedanstående registreringssiffror.

Rasen ökar inte i population, vilket är bra med tanke på det lilla avelsmaterial vi har i Sverige, samt då det inte är en lämplig sällskapshund.

Antalet registrerade hundar

Antal reg/år	1995	1999	2004	2007	2009	2010	2012
Tikar (varav importer)	7	3	1 (1)	5 (1)	2	4	4
Hanar (varav importer)	6	4	1 (1)	3	5 (1)	5	3
Totalt	13	7	2 (2)	8 (1)	7 (1)	9	7

Importer kan visas fr.o.m. 2004

Hundar registrerade i Sverige 2006-2012

Don Planinski Duh S56364/2004 e. As Planinski Duh JRSP75026 u. Bina JRSP82216	Vini Planinski Duh S46907/2004 e. As Planinski Duh JRSP79029 u. Aki Planinski Duh JRSP77487	S14098/2007 Sumski Vladar Astrix H 2007-01- S14099/2007 Sumski Vladar Aslan H 25 S14100/2007 Sumski Vladar Alladin H S14101/2007 Sumski Vladar Ariel T S14102/2007 Sumski Vladar T Anastasia T S14103/2007 Sumski Vladar T Askungen T S14104/2007 Sumski Vladar Allis T
Talman Des Vaillants De La Combe LIR04/36354 e Mostar Des Hauts De Malforet . LOF003183/00478 u Pilat Des Hauts De Malforet . LOF003521/00643	Ottavia Della Torre d'Ovarda LOI01/115691 e. Col-Dzapa Od Gim-A LOI98/116450 u. Tara Od Gim-A LOI98/103178	S52591/2007 Mickie Del Monte T 2007-01- Fronodoso 19
Bucko Crni Biser Sar-Planine ÖHZB/JSCH117 Lord Beli Ste-Kot North e. CMKU/JOS2943/03 u Gilma-Glorija ÖHZB/JSCH105	Usika Ste-Kot North ÖHZBJSCH115/REG e. Taras Od Piksija CKSP77866 u. Meri ZREG182001/01	S38360/2009 Car-Meda Crni Biser H 2008-06- Sar-Planine 25
Car-Meda Crni Biser Sar-Planine S38360/2009 e Bucko Crni Biser Sar-Planine . ÖHZB/JSCH117 u Usika Ste-Kot North ÖHZBJSCH115/REG	Sumski Vladar Ariel S14101/2007 e. Don Planinski Duh S56364/2004 u. Vini Planinski Duh S46907/2004	S62269/2009 Sumski Vladar Balto H 2009-10- S62270/2009 Sumski Vladar Bockie H 26 S62271/2009 Sumski Vladar Birk H S62272/2009 Sumski Vladar H Bagheera T S62273/2009 Sumski Vladar Beckie T S62274/2009 Sumski Vladar Beauty T
Car-Meda Crni Biser Sar-Planine S38360/2009 e Bucko Crni Biser Sar-Planine . ÖHZB/JSCH117 u Usika Ste-Kot North ÖHZBJSCH115/REG	Mickie Del Monte Fronodoso S52591/2007 e Talman Des Vaillants De La Combe . LIR04/36354 u Ottavia Della Torre d'Ovarda . LOI01/115691	SE10735/2010 Sumski Vladar Casper H 2009-12- SE10736/2010 Sumski Vladar Clara T 04
Car-Meda Crni Biser Sar-Planine S38360/2009 e Bucko Crni Biser Sar-Planine . ÖHZB/JSCH117 u Usika Ste-Kot North ÖHZBJSCH115/REG	Vini Planinski Duh S46907/2004 e. As Planinski Duh JRSP79029 u. Aki Planinski Duh JRSP77487	SE26607/2010 Sumski Vladar Di T 2010-03- Sassa T 14 SE26608/2010 Sumski Vladar Dessie T SE26609/2010 Sumski Vladar Dixie H SE26610/2010 Sumski Vladar Donner H SE26611/2010 Sumski Vladar Dockie H SE26612/2010 Sumski Vladar Darin H SE26613/2010 Sumski Vladar Dogge H
Sumski Vladar Bagheera S62272/2009 e Car-Meda Crni Biser Sar-Planine . S38360/2009 u Sumski Vladar Ariel S14101/2007	Mickie Del Monte Fronodoso S52591/2007 e Talman Des Vaillants De La Combe . LIR04/36354 u Ottavia Della Torre d'Ovarda . LOI01/115691	SE10831/2012 Sumski Vladar Elvis H 2011-11- SE10832/2012 Sumski Vladar Eddie H 01 SE10833/2012 Sumski Vladar Enzo H SE10834/2012 Sumski Vladar Elsa T SE10835/2012 Sumski Vladar Ellie T SE10836/2012 Sumski Vladar Ester T SE10837/2012 Sumski Vladar Engla T

Hundar använda i avel mellan:

	1995	1999	2007	2009	2010	2011	Totalt
Kullar	1	1	1	2	1	1	7
Tikar	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>5</u>
Hanar	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>5</u>

Mål och strategier

Mål:

Ett långsiktigt mål för rasen i Sverige är att bygga upp en frisk och sund population baserad på flera olika linjer med ej närbesläktade hundar.

Strategier

Import av för avel lämpliga hundar för nya blodslinjer.

Användande av utländska hanhundar på våra tikar.

Hälsa

Det finns för närvarande inga hälsoprogram för rasen i Sverige

Inte heller finns det någon information om att rasen skulle vara överrepresenterad när de gäller sjukdom eller annat hälsoproblem.

Den svenska populationen är för liten och för ung för att det ska vara möjligt att dra några slutsatser.

Höftledsdysplasi (HD)

Diagnos	Antal
HD grad A	2
HD grad B	1
HD grad C	1

Armbågsdysplasi (ED)

Diagnos	Antal
ED ua (0)	1
ED grad 1	2

Mål och strategier

Mål:

Öka antalet röntgade hundar och på sikt försöka uppnå att 50% av ett års registreringar röntgas avseende både höfter och armbågar.

Strategier:

Förankra målet på uppfödarmöten.

Uppmuntra sarplaninac-ägare att frivilligt röntga sina hundar, även om de inte ska gå i avel.

Mentalitet/funktion

Raser som genom sitt ursprungliga användningsområde kan förväntas ha t ex stark vaktinstinkt och/eller stor misstänksamhet mot främmande personer medför ett särskilt ansvar för såväl uppfödare som hundägare. SKK rekommenderar därför att individer av dessa raser genomgår Beteende- och personlighetsbeskrivning hund, BPH, alternativt

Mentalbeskrivning hund, MH. Hundarnas resultat registreras och redovisas officiellt och bör utgöra ett underlag i avelsarbetet.

Sarplaninac är en mycket skarp vaktare med kort stubin. Den måste socialiseras tidigt och fostras med fast hand för att fungera i samhället.

I dagsläget har ingen Sarplaninac genomfört MH eller BPH.

Mål och strategier

Mål: Att få hundägarna genomföra BPH/MH.

Strategier: Nå målet genom information och personliga inbjudningar till beskrivningar.

Exteriör

Storlek och Utseende:

Mankhöjd för hanar är ca 62 cm och tikar ca 58 cm. Vikt för hanar är 35–45 kg och tikar 30–40 kg. Den har kort och tät underull under det långa täckhåret som är 10–12 cm. Pälsen är enfärgad i alla färger från vit till nästan svart. Vanligaste färgen är grå.

Det finns ej så många resultat från utställning i Sverige därför är det ej möjligt att göra en utvärdering angående eventuella förtjänster eller brister.

Rent allmänt kan det sägas att på grund av rasens låga population är det svårt att hitta en domare med erfarenhet av rasen.

Finns 1 Svensk registrerade Utställnings Champion, blev champion september 2007

SE UCH Don Planinski Duh S56364/2004 Hund E. As Planinski Duh JRSP75026 U. Bina JRSP82216 Uppfödare: Neskovic Goran Serbien
--

Övrigt

Då Sarplaninac är i Sverige en mycket liten ras med mycket låg population, den saknar rasklubb men ingår i Klubben för Gårds- och Boskapsvaktare, är det svårt att lägga fram mål och strategier och förankra dem hos ägare som finns i Sverige.

Kenningar:

Sumski Vladar

Referenser

Tryckta källor

Willes Rinée, All världens hundraser, ISBN 91-89090-79-9

Otryckta källor (Internet)

SKK Hundrasguiden, <http://skk.se/hundraser/sarplaninac>

Rasstandard,

SKKs standardkommitté 1996-06-18

<http://skk.se/Global/Dokument/Rasstandarder/standard-sarplaninac>

Statistik

SKK Avelsdata, <http://kennet.skk.se/avelldata>